

28.06.2010

**Kokkuvõtte kultuurikomisjoni tööst
VII istungjärk (11.01.2010 – 17.06.2010)**

I EELNÕUD

Menetluses oli 22 eelnõud

Vastu võeti 2 Riigikogu otsust

1. Riigikogu otsus „Rahvusoooperi nõukogu liikmete nimetamine“

Seoses 8. mail 2007. aastal nimetatud rahvusoooperi nõukogu liikmete volituste lõppemisega nimetas Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul rahvusoooperi nõukogu uude koosseisu Riigikogu liikmed Urmas Reinsalu, Imre Sooäär ja Ester Tuiksoo.

2. Riigikogu otsus „Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikmete nimetamine“ muutmine

Seoses Villu Reiljani Riigikogu liikme volituste lõppemisega enne tähtaega otsustas Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul nimetada ERR nõukogu liikmeks Villu Reiljani asemele Riigikogu liige Karel Rüütli.

Vastu võeti 5 seadust

1. Keeleseaduse ja kodakondsuse seaduse muutmise seadus

Seadusega viiakse Haridus- ja Teadusministeeriumi olemasolevad ja moodustatavad andmekogud/infosüsteemid, mis hõlmavad eesti keele tasemeeksameid, Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksameid, kooskõlla muutunud avaliku teabe seaduse andmekogude regulatsiooni sätetega. Seadusega luuakse kahe tervikliku infosüsteemi moodustamiseks õiguslik regulatsioon, mis parandab oluliselt Haridus- ja Teadusministeeriumil võimet süstematiseerida ja automatiseerida eesti keele tasemeeksami ja Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami eksaminandide andmete ja eksamite tulemuste töötlemist ning tunnistuste väljastamist.

2. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus

Seadus sätestab põhikooli ja gümnaasiumi õppekorralduse alused, õpilase ning õpilase vanema või eestkostja õigused ja kohustused, kooli töötajate õigused ja kohustused, kooli pidamise ja rahastamise alused ning kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle teostatava riikliku järelevalve alused. Seadus reguleerib valla või linna ametiasutuse hallatavate asutustena tegutsevate koolide ning Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatavate asutustena tegutsevate koolide tegevust. Riiklike õppekavade aluspõhimõtted kajastuvad seaduses, et anda neile ühiskonnas küllaldane kaal ning tagada õppekava arenduse järjepidevus.

3. Spordiseaduse muutmise seadus

Seadus loob volitusnormi spordi andmekogu asutamiseks ja selle põhimääruse kehtestamiseks. Seadusega pannakse spordiorganisatsioonidel, kes soovivad riigipoolse rahastamist kohustus esitada enda kohta andmed spordi andmekogule ning neid ka etteantud tähtjaks ajakohastada. Kuna spordi andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, on võimalik seda siduda x-tee kaudu teiste riigi ja kohaliku omavalitsuse andmekogudega.

4. Noorsootöö seadus

Seadus sätestab noorsootöö korraldamise õiguslikud alused. Seaduses defineeritakse noorsootöö valdkonna olulised mõisted, määratletakse Haridus- ja Teadusministeeriumi, maavanema ning valla- ja linnavolikogu ülesanded noorsootöö valdkonnas. Esmakordselt reguleeritakse valla- või linnavolikogu juures noorte algatusel tegutseva nõuandva organi-noortevolikogu moodustamise kord ja tegutsemise eesmärgid. Seadus reguleerib noorte püsilaagrite ja noorte projektlaagrite tegevuse aluse ja järelevalve. Seaduses sätestatakse

noorsoovaldkonna finantseerimise alused, sealhulgas noorteühenduste aastatoetuste eraldamise alused.

5. Kunstiteoste tellimise seadus

Seaduse üldine eesmärk on avaliku ruumi ning ehitatud keskkonna esteetiline rikastamine kunstide sünteesi kaudu. Seadustatakse põhimõtte, mille kohaselt 1% riigi poolt tellitud avaliku otstarbega hoonete investeringuteks mõeldud summadest kasutatakse kunstiteoste tellimiseks selle hoone tarbeks. Seadus määratleb, millised on avaliku otstarbega hooned selle seaduse tähenduses, kellel lasub kunstiteoste tellimise kohustus, reguleerib kunstiteoste tellimise konkursi korda ning riiklikku järelevalvet seaduses sätestatu täitmise üle.

Menetlusest langes esimesel lugemisel välja 3 eelnõud

1. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu (**729 SE**);
2. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seaduse eelnõu (**686 SE**);
3. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu (**669 SE**).

Ilma täiskogul menetlemata võeti tagasi 1 eelnõu

Eesti Keskerakonna algatatud õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu (**648 SE**).

Menetlusse jääb 11 eelnõu

1. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse** § 32¹ muutmise seaduse eelnõu (**9 SE**); menetlusse võetud 19.04.2007; esimene lugemine 12.06.2007; esimene lugemine lõpetatud; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõu on algatatud tasuta koolilõunat saavate õpilaste ringi laiendamiseks gümnaasiumi lõpuni. Hetkel saavad tasuta koolitoitu 1.–9. klassi õpilased. Eelnõu algataja hinnangul on rahaliste vahendite vajadus 2007/2008. õppeaastaks 427 miljonit krooni. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

2. Kultuurikomisjoni algatatud **õppetoetuste ja õppelaenu seaduse** muutmise seaduse eelnõu (**223 SE**); menetlusse võetud 19.03.2008; esimene lugemine 13.05.2008; teine lugemine 18.06.2008; teine lugemine katkestatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõu eesmärgiks on võimaldada isikutel doktoriõppe ajal võetud õppelaenu osalist kustutamist riigi poolt, kui ta kasvatab kuni 5-aastast last. Õppelaenu osalise kustutamise taotlemise õigus on kõigil õppelaenu saanud isikutel, kuid mitte doktorikraadi saanud isikutel. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

3. Vabariigi Valitsuse algatatud **noorsootöö seaduse ja huvikooli seaduse** muutmise seaduse eelnõu (**232 SE**); menetlusse võetud 08.04.2008; esimene lugemine 23.04.2008; teine lugemine 21.05.2008; komisjoni otsus: teine lugemine lõpetada; teine lugemine katkestatud; ME 4. juuni 18.00; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõuga luuakse õiguslik alus riikliku ringiraha kehtestamisele kooliealistele lastele. Niinimetatud riikliku ringiraha põhimõtte on iga-aastase pearaha eraldamine igale huvikoolis või huviringis osalevale kooliealisele (6-19 aastasele) lapsele, millega riik toetab kohalike omavalitsuste kaudu huviharidust ja huvitegevuses osalemise võimalusi. Ringiraha toetuse suurus kehtestatakse igal aastal riigieelarve läbirääkimistel vastavalt konkreetse aasta eelarve

võimalustele. Eesti rahvastikuregistri andmetel on hetkel 6–19 aastaseid lapsi 212 000. Umbes pooled neist käivad huviringides. Ringiraha süsteemi eesmärk on kaasata huviharidusse vähemalt kolmveerand kooliealistest lastest.

4. Kultuurikomisjoni algatatud **elektroonilise side seaduse § 90** muutmise seaduse eelnõu (**261 SE**); menetlusse võetud 08.05.2008; esimene lugemine 03.06.2008; teine lugemine 18.06.2008; komisjoni otsus: teine lugemine katkestada; teine lugemine katkestatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva; komisjonipoolne ettekandja Helmer Jõgi

Eelnõu kohaselt muudetakse kaabelleviteenust osutava sideettevõtja kohustusi ja kehtestatakse kohustused kõikidele sideettevõtjatele, kes osutavad ringhäälingusaadete ja -programmide edastamise või taasedastamise teenust. Ringhäälingusaadete ja -programmide kättesaadavus lõppkasutajatele peab olema tagatud ka sellistes sidevõrkudes, mis ei ole kaabellevivõrgud. Vabariigi Valitsusi toetab eelnõu.

5. Erakond Eestimaa Rohelised fraktsiooni algatatud **põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 3** muutmise seaduse eelnõu (**357 SE**); menetlusse võetud 06.10.2008; esimene lugemine 02.12.2008; komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (16.12.08); komisjonipoolne ettekandja Paul-Eerik Rummo

Eelnõu algataja arvates kasutatakse praegu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ekslikult terminit „usuõpetus“, seal peaks olema „religiooni- ehk usundiõpetus“. Vabariigi Valitus toetab põhimõtteliselt eelnõu, kuid mitte esitatud kujul.

6. Erakond Eestimaa Rohelised fraktsiooni algatatud **Koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 muutmise seaduse** eelnõu (**444 SE**); menetlusse võetud 10.03.2009; esimene lugemine 21.04.2009; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (06.05.09); komisjonipoolne ettekandja Karel Rüütli

Eelnõu eesmärgiks on korrastada lasteaedadesse laste vastuvõtmise tingimusi selliselt, et pärast teeninduspiirkonnas elavate laste vastuvõttu võetaks vabadele kohtadele väljaspool teeninduspiirkonda elavaid lapsi, eelistades esmajärjekorras kõnealuse lasteasutuse töötajate lapsi. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu esitatud kujul, märkides seejuures osundatud probleemi olemasolu ja vajadust leida sellele sobiv lahendus.

7. Vabariigi Valitsuse algatatud **Eesti Vabariigi Haridusseaduse muutmise seaduse** eelnõu (**460 SE**), menetlusse võetud 07.04.2009; esimene lugemine 3.06.2009; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (17.06 2009); komisjonipoolne ettekandja Maret Merisaar

Eelnõu eesmärk on anda EV haridusseaduses haridus- ja teadusministrile pädev volitusnorm kehtestamiseks haridust tõendavate dokumentide plankide ja medalite tellimise, väljastamise, tagastamise ja aruandluse korda. Lisaks sätestatakse, et haridust tõendavate dokumentide plankide ja medalite eest tasub edaspidi õppeasutuse pidaja (seni tasub REKK).

8. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **Sportiseaduse § 3 muutmise seaduse** eelnõu (**479 SE**); menetlusse võetud 24.04.2009; esimene lugemine 15.09; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (29.09.2009), komisjonipoolne ettekandja Mailis Reps.

Eelnõu eesmärgiks on taastada olukord, kus kohalikul omavalitsusel on kohustus toetada oma haldusterritooriumil asuvate spordiorganisatsioonide tööd.

9. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse** eelnõu (**579 SE**); menetlusse võetud 22.09.2009; esimene lugemine 24.11.2009; komisjoni otsus: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (08.12.2009); komisjonipoolne ettekandja Peeter Tulviste.

Eelnõu eesmärgiks võimaldada täies ulatuses õppelaenu võtta isikutel, kes on juba kord samal haridustasemel ja haridusastmel saanud õpingute nominaalkestuse arvule vastav arv kordi õppelaenuid, kuid on selle laenusumma koos intressidega tagasi maksnud ning soovivad seejärel samal õppetasemel teise hariduse omandamiseks jälle õppelaenu võtta. Kehtiva seaduse järgi vähendatakse sellisel juhul õppelaenu varasematel kordadel saadud õppelaenude võrra.

10. Vabariigi Valitsuse algatatud **koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seaduse** eelnõu (**679 SE**); menetlusse võetud 08.03.2010; esimene lugemine 07. 04.2010; komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME 21.04.2010; komisjonipoolne ettekandja Helmer Jõgi

Eelnõul on kaks eesmärki:

- 1) koolieelses lasteasutuses viibivate laste sisemise jagunemise rühmadeks ärakaotamine vanuse järgi;
- 2) kohaliku omavalitsusüksuse kohustuste täpsustamine koolieelse lasteasutuse seaduse §-s 10 sätestatud lasteaiakoha tagamisel haldusterritooriumil elavale lapsele.

11. Vabariigi Valitsuse algatatud **Ülikooliseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse** eelnõu (**784 SE**) menetlusse võetud 17.06.2010.

Eelnõu koostamise peamiseks eesmärgiks on kõrghariduse välishindamisega seonduvate sätete selgema sõnastamise kaudu tagada regulatsiooni parem rakendatavus.

II ISTUNGID

Komisjon pidas 46 istungit (protokollid nr 162-206)

Kohtumised ja laiendatud arutelud:

12.01.2010 – arutelu pärandkultuuri teemal; arutelu raamatutega samaväärsete infokandjate käibemaksust

18.01.2010 – kohtumine Eesti Noorteühenduste Liidu esindajatega. Noorsootöö strateegia rakendumine ja selle seire

19.01.2010 – põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavade avalik arutelu

Osalesid: HTM, Eesti Koolijuhtide Ühendus, Eesti Õpilasesinduste Liit, Eesti Õpetajate Liit, Eesti Haridustöötajate Liit, Eesti Kirjastajate Liit, Haridusfoorum, Eesti Naisteühenduste Ümarlaud, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, REKK

25. 01.2010 – kohtumine teemal Euroopa kultuuripealinn Tallinn 2011

11.02.2010 – kooli lõpueksamite arutelu

Osalesid: haridus- ja teadusminister; Rektorite Nõukogu, Koolijuhtide Ühendus, Eesti Õpilasesinduste Liit; Eesti Üliõpilaskondade Liit; Õpetajate Liit

15.02.2010 – kohtumine Rahvusringhäälingu esindajatega

Osalesid: ERR nõukogu, ERR juhatuse ja ühiskondliku nõukogu esindajad

Kohtumine Eesti Rahva Muuseumi esindajatega

16.02.2010 – Kohtumine Ida-Virumaa esindajatega. Teemad: ettevõtlik haridus, muinsuste kaitse

22.02.2010 – Arutelu teemal „Noorsootöö strateegia 2006-2013”

Osalesid: HTM, Noorteühenduste Liit, Noorsootöötajate Liit

09.03.2010 – Riigikogu põhiseaduskomisjoni, sotsiaalkomisjoni ja kultuurikomisjoni ühine avalik istung ülevaate saamiseks Vabariigi Valitsuse ja kodanikeühenduste ühiskomisjoni tööst Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni rakendamisel

22.03.2010 – Riigikontrolli aruanne „Kultuuriministeriumi, Eesti Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu toetused kontsert- ja etendustegevusele”

03.05.2010 – Riigikontrolli aruanne kodanikuühendustele „Kultuuri-, spordi- ja noorsootöötoetuste andmine valla- ja linnaeelarvest”

04.05.2010 – Vabariigi Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse eelnõu (412 SE) laiendatud arutelu

Osalesid: HTM, koolijuhtide Ühendus, Õpilasesinduste Liit, Õpetajate Liit, EMOL, Linnade Liit, Eesti Hariduskorralduse Nõukoda, Tallinna Haridusamet

III KIRJAD

Komisjon sai 26 kirja

Komisjon saatis 5 kirja